

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі»

Шифр та назва спеціальності	для всіх спеціальностей	Факультет / Інститут	ННІЕкономіки, менеджменту і міжнародного бізнесу
Назва освітньо-наукової програми	докторів філософії	Кафедра	міжкультурної комунікації та іноземної мови

ВИКЛАДАЧІ

Сергеєва Тетяна Вікторівна, tetyana.sergeyeva@kphi.edu.ua

Професор, доктор наук (педагогічна психологія), завідувачка кафедри міжкультурної комунікації та іноземної мови НТУ «ХПІ». Провідний фахівець у галузі забезпечення ефективності освітньої діяльності. Автор інноваційних освітніх технологій з використанням еко-гуманістичного, мета-когнітивного та мульти-дисциплінарного підходів. Досліджує можливості штучного інтелекту та е-навчання на основі моделювання мислення людини. Створила 21 е-курс, спрямований на когнітивний та особистісний розвиток студентів у процесі оволодіння цільовою дисципліною. Розробила технологію комплексного оцінювання, відзначену Єврокомісією. Автор 205 публікацій. Читає лекції як запрошений професор в університетах Франції, Німеччини, Італії та Великої Британії. Автор і координатор 12 міжнародних грантових проектів ЄС, Tempus, Erasmus+K2, Erasmus+K1 пов'язаних зі сталим розвитком, е-навчанням, розвитком HR, університетськими стартапами. Проводила дослідження у Кембриджському університеті за запрошенням Королівського коледжу. Відзначена багатьма академічними нагородами. Провідний лектор з дисциплін: «Іноземна мова в наукових дослідженнях», «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі», «Лідерство та командна робота», «Еко-Гуманістична технологія саморозвитку», «Мотивація», «Стратегії евалюації», «Оцінка та вимір успіху», «Психологія саморозвитку», «Стратегії прийняття рішень», «Синергетична взаємодія екосистем».

Томілін Олександр Михайлович tomilin@kpi.kharkov.ua

Кандидат філологічних наук, професор кафедри міжкультурної комунікації та іноземної мови. Досвід роботи – 34 роки. Автор понад 48 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Основи теорії комунікації», «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Ділова іноземна мова», «Теорія і практика перекладу», «Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі»

Турлакова Наталя Борисівна natalya.turlakova@khpі.edu.ua

Кандидат психологічних наук(педагогічна психологія),доцент кафедри міжкультурної комунікації та іноземної мови. Досвід роботи –25 років. Автор понад 60 наукових та навчально-методичних праць, присвячених когнітивному розвитку студентів та інноваційним технологіям навчання. Має багаторічний досвід роботи вміжнародних проектах ЄС, в тому числі в6 проектахTempusta Erasmus+K2, присвячених сталому розвитку, е - навчання, розвитку людських ресурсів; 3 проектах Erasmus+K1- Академічна мобільність. Провідний лектор з дисциплін: «Іноземна мова», «Ділова іноземна мова», «Іноземна мова в наукових дослідженнях», «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі», «Лідерство та командна робота».

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Вивчення іноземних мов є необхідною і невід'ємною складовою частиною загальноосвітньої професійної підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів. Це зумовлено інтернаціоналізацією наукового спілкування, розвитком співпраці фахівців і вчених на глобальному рівні і розширенням сфери наукового дискурсу в сучасній комунікації. Тому при вивченні іноземної мови пріоритетним є знання структур і стратегій наукового дискурсу, форм і засобів комунікації, а також вміння ними оперувати. Курс вивчення іноземної мови носить, таким чином, професійно-орієнтований і комунікативний характер, а дисципліна спрямована на оволодіння практичними мовними навичками відповідно до умов наукового спілкування.
Мета та цілі	Метою викладання навчальної дисципліни “ Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі ” є розвинути у аспірантів академічну й професійно-орієнтовану комунікативну мовленнєву компетентність, щоб дати їм можливість проводити наукові дослідження й представити результати цього дослідження іноземною мовою (усно й письмово).
Формат	Практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - іспит
Результати навчання	Опануватиіноземномову в обсязідостатньому для представлення та обговореннярезультатівсвоєїнауковоїроботиіноземноюмовою (англійськоюабоіншоювідповідно до специфікиспеціальності) в усній та письмовійформі, а також для повногорозумінняіншомовнихнауковитекстів з відповідноїспеціальності.Розуміти ідеї та відповідну фактичну інформацію в ході лекцій, офіційних доповідей, наукових дебатів, бесід, що за темою пов'язані з навчанням та спеціальністю; робити деталізований захист презентації за темою дослідження, з урахуванням аудиторії й наміру спілкування; поєднувати висловлювання в чіткий, логічний дискурс, користуючись засобами логічного зв'язку; описувати та коментувати таблиці, графіки, діаграми; використовувати відповідні правила презентації; брати активну участь в обговореннях, семінарах, практичних заняттях, дискусіях за темою дослідження, використовуючи ефективні інтерактивні стратегії; розуміти автентичні тексти з метою пошуку інформації, пов'язаної з майбутнім дослідженням, виділяти деталі, позицію та точку зору автора, жанрові особливості і комунікативні наслідки письмового висловлювання; писати детальні творчі роботи й звіти в стандартному форматі; письмово пояснювати/порівнювати графічну інформацію; резюмувати, перефразувати, синтезувати ідеї із різних джерел; письмово оформлювати своє дослідження, дотримуючись академічних вимог.
Обсяг	Загальний обсяг дисципліни 240 год.:практичні заняття – 80 год., самостійна робота – 160 год.
Пререквізити	«Іноземна мова», «Іноземна мова для дослідників»
Вимоги викладача	Аспірант зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Для проходження дисципліни необхідно працювати з навчальної та додатковою літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. З метою оволодіння необхідною якістю освіти з дисципліни потрібно відвідуваність і регулярна підготовленість до занять.Без особистої присутності аспіранта підсумковий контроль не проводиться.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Практичне заняття 1	Стратегії читання. Засоби логічного зв'язку. Практика в написанні есе. Процес створення письмового тексту.	Самостійна робота	Структура (побудова) речень. Типи речень (прості, складні сурядні).
Практичне заняття 2	Основні етапи написання абзацу. Етап I (підготовчий). Інтерпретація інформації діаграм. Оформлення нотаток		Типи речень (складні підрядні). Формулювання ключових речень за запропонованими темами.
Практичне заняття 3	Формування загальної ідеї тексту. Завершення речень, співставлення. Основні етапи написання абзацу. Етап II (планування). Етап III (написання чорнового варіанту). Засоби логічного зв'язку. Практика в написанні есе.		Паралельні структури. Побудова правильних речень. Коригування помилок в побудові речень.
Практичне заняття 4	Етап IV (редагування тексту). Паралельні звороти, ознаки та кількість. Мовні засоби для створення ефективної презентації: вступна частина		Додаткові підрядні речення (that-clause, if/whether-clause). Додаткові підрядні речення (wh-clauses).
Практичне заняття 5	Стратегії читання - співставлення заголовків та абзаців, множинний вибір, стислий виклад, конспект. Основна частина. Заключна частина.	Самостійна робота	Оформлення посилань, цитат. Означальні речення. Відносні займенники та прислівники.
Практичне заняття 6	Практика в написанні абзацу. Заповнення таблиці інформацією з аудіо запису. Мовні засоби для створення ефективної презентації: основна частина		Складання бібліографії. Обставинні речення (різні типи).
Практичне заняття 7	Стратегії читання – формування загальної ідеї тексту, завершення речень, множинний вибір. Конектори. Логічний порядок речень. Практика в написанні зв'язного тексту.		Написання резюме (реферату) тексту. Дієприкметникові звороти (означальні).
Практичне заняття 8	Listening: Заповнення таблиці або нотаток інформацією з аудіо запису Паралельні звороти для запобігання повторів. Мовні засоби для створення ефективної презентації: мовні кліше.		Обставинні речення (часу, місця, образу дії). Обставинні речення (причини, слідства, цілі).
Практичне заняття 9	Стратегії читання - True/False, заповнення таблиць, множинний вибір з множинними відповідями. Використання посилань. Передача фактичної інформації. Розрізнення фактів та поглядів. Розуміння діаграм. Засоби зв'язку ідей.		Написання есе. Обставинні речення (протиставлення, умовні).
Практичне заняття 10	Мовні засоби для створення ефективної презентації: використання таблиць, графіків та ін. Наведення статистичних даних. Практика: робота з джерелами інформації. Оформлення посилань та цитат.		Написання абзацу за вибраною темою. Написання статті.
Практичне заняття 11	Стратегії читання – оглядове читання, множинний вибір, True/False. Перефразування та резюмування. Перефразування тексту.		Ключові ознаки ефективних ділових зустрічей. Стилістичні особливості мови ділових зустрічей.
Практичне заняття 12	Прогнозування інформації. Розуміння питань що базуються на діаграмах Мовні засоби для створення ефективної презентації: заключна частина Резюмування (реферування) тексту.		Правила пунктуації. Ведення дискусії.

Практичне заняття 13	Стратегії читання – оглядове читання. Написання аргументованого есе. Рубіжний контроль. Написання творчої роботи (есе, статті).	Анотування професійного тексту. Реферування професійного тексту
Практичне заняття 14	Заповнення таблиці. Мовні засоби для створення ефективної презентації: відповіді на запитання. Структура есе. Етапи написання. Основні частини. Вступна частина.	Стилістичні особливості наукових статей. Планування наукового тексту, робота з джерелами інформації.
Практичне заняття 15	Стратегії читання – оглядове читання, локалізація інформації. Засоби зв'язку інформації. Практика презентації. Головний тезис. Типи логічної організації змісту творчої роботи. Хронологічний тип.	Основні принципи редагування. Переклад науково-технічних термінів.
Практичне заняття 16	Заповнення нотаток. Структура есе. Головний тезис. Засоби логічного зв'язку. Практика в написанні есе	Порядок слів простого речення. Складне речення: складносурядне та складнопідрядне речення. Союзи та відносні займенники. Еліптичні речення. Безсполучникові підрядні.
Практичне заняття 17	Стратегії читання – оглядове та ознайомлювальне читання, локалізація інформації, розуміння діаграм. Практика презентації. Причинно-наслідковий тип. Структура. Головний тезис. Listening: заповнення блок-схеми або конспекту за допомогою аудіо інформації. Порівняльний тип. Структура. Головний тезис.	Вживання особових форм дієслова в активному стані. Узгодження часів. Пасивні конструкції: з агентивним додатком, без агентивних додатків; пасивна конструкція, в якій підмет відповідає українському непрямому або прийменниковому додатку.
Практичне заняття 18	Заповнення блок-схеми або конспекту за допомогою аудіо інформації. Практика презентації. Порівняльний тип. Структура. Головний тезис.	Функції інфінітива; інфінітив у функції підмета, визначення, обставини, у функції вступного члена; у складеному іменному присудку (be + інф.) і в складеному модальному присудку; зворот <for + імен. + Інфінітив>. Функції дієприкметника: дієприкметник у функції означення і означальні звороти; незалежний дієприкметниковий зворот; дієприкметниковий зворот у функції вступного члена. Функції герундія: герундій у функції підмета, додатку, означення, обставини; герундіальні звороти.
Практичне заняття 19	Стратегії читання – оглядове та ознайомлювальне читання, заповнення блок-схеми. Порівняльний тип. Структура. Головний тезис. Підсумковий модульний контроль.	Модальні дієслова. Модальні дієслова з простим і перфектним інфінітивом; функції дієслів should і would. Умовні речення. Багатофункціональні стройові елементи: займенники, слова - замітники (that (of), those (of), this, these, do, one, ones), складні і парні сполучники, порівняльні звороти (as ... as, not so ... as, the ... the).
Практичне заняття 20	Круглий стіл/конференція за результатами наукової роботи.	Підготовка до виступу на конференції за результатами наукової роботи. Підготовка презентації.

Основна література

1. Sergeeva T., Turlakova N., Pyvovarova N., Barber J. Communication in the frame of training and research.–Kharkiv: “Operativnayapoligrafiya”, 2015. – 120p.
2. Sergeeva T. Developing generic competences for social efficiency: textbook/ T. Sergeeva. – Kharkiv: “Operativnayapoligrafiya”, 2016. – 120 p. ISBN 978-966-8354-51-9
3. Sergeeva T., Turlakova N., Barber J. Communication in the frame of cross-cultural relations. –Kharkiv: Operativnayapoligrafiya”, 2015. – 76 p.
4. Sergeeva T., Barber J. Developing generic competences in learning to learn: textbook / T. Sergeeva, J. Barber. – Kharkiv: “Operativnayapoligrafiya”, 2016. – 120 p. ISBN 978-966-8354-51-9
5. Берловська В. Д. Англійська загальнонаукова лексика і фразеологія : навч. посібник / В. Д. Берловська, Г. Ю. Гребінник, Г. І. Дідович ; Нац. техн. ун-т “Харків. політехн. ін-т”. – Харків : НТУ “ХПІ”, 2006. – 140 с.
6. Яхонтова, Т. В. Основи англійської мови наукового письма: навч. посібник / Т. В. Яхонтова ; ЛНУ. - Львів : ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2002. - 220 с.
7. Ільченко, Ольга Михайлівна. Англійська для науковців. Семантика. Прагматика. Переклад [Текст] = The Language of Science : підручник / О. М. Ільченко ; НАНУ, Центр наук. дослідж. та викл. іноземних мов. - 2-ге вид., доопрац. - Київ: Наук. думка, 2010. - 288 с. - ISBN 978-966-00-979-8
8. О. І. Горошко, Г. Ю. Гребінник, Г. І. Дідович, Г. В. Комова. Анотування та реферування англійською мовою загальнонаукової та фахової літератури. Навчальний посібник для студентів, магістрів та аспірантів економічних, соціологічних та комп’ютерних спеціальностей. Харків: НТУ «ХПІ». 2011. <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/18516>
9. Лазарева, Ольга Ярославна. Розмовляємо про науку англійською / Sciences speaks English: навч. Посібник/ О. Я. Лазарева, О. О. Ковтун, Л. В. Дьомочка ; НТУ “ХПІ”. - Харків: НТУ “ХПІ”, 2019. - 276 с. - ISBN 978-617-7602-53-7 : 200.00 грн
10. Тичина Н. В. Анотування та реферування англійського тексту : навч.-метод. посібник з англійської мови для студентів, магістрів та аспірантів усіх спец./ Annotating and abstracting the English text : textbook of English for students, masters and PhD students of all specialties/ Н. В. Тичина, О. О. Мартинчук ; Нац. техн. ун-т “Харків. політехн. ін-т”. – Харків: НТУ “ХПІ”, 2016. – 204 с. – Англ., укр., рос. мовами.
11. Функціональна структура академічної англійської мови/ Functional Structures of Academic English: методичні вказівки до практичних занять з курсу “Англійська мова за професійним спрямуванням” для студ. всіх спеціальностей/ НТУ “ХПІ” ; уклад.: О. Я. Лазарева, А. А. Ковтун, Л. В. Дьомочка. - Харків : НТУ “ХПІ”, 2019. - 44 с.

Допоміжна

1. Expert IELTS 7,5 Coursebook, Pearson, Fiona Aish, 2017
2. Bailey, S. The Essentials of Academic Writing for International Students, 2015
3. Complete IELTS Bands 6.5-7.5 Student's Book with Answers with CD-ROM Cambridge University Press, Guy Brook-Hart, 2014
4. Oxford EAP Advanced Student's Book with DVD-ROM Oxford University Press, Edward de Chazal Julie Moore, 2013
5. Cambridge Academic English. An Integrated Course for EAP Upper-Intermediate Student's Book Cambridge University Press Martin Hewings Michael McCarthy, 2012
6. Malcolm Mann, Steve Taylore-Knowles, IELTS for Academic Purposes , a short intensive course, McGraw-Hill, 2010
7. Oshima, A. & A. Hogue Writing Academic English. Longman, 2006
8. Terry, M. & J. Wilson Focus on Academic Skills for IELTS. Longman, 2010
9. Williams, Ph. Advanced Writing Skills For Students of English (ELB English Learning Guides), 2018
10. English for Academics. A communication skills course for tutors, lecturers and PhD students. — Cambridge University Press in collaboration with the British Council, 2014. — 68 p.

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ

Розуміти стратегії читання – оглядове, ознайомлювальне, аналітичне, локалізувати інформацію, розуміти діаграми, заповнювати таблиці, виконувати завдання типу множинного вибору з множинними відповідями, формувати загальну ідею тексту, співставляти заголовки та абзаци, робити стислий виклад або конспект, перефразувати та резюмувати текст; знати граматичні структури, необхідні для гнучкого вираження думок та понять, правила синтаксису для розуміння і продукування на належному стилістичному рівні усного або письмового академічного тексту; розуміти основи академічного письма, знати структуру есе трьох типів, детально описати графік, таблицю, діаграму, процес.

ПЕРЕЛІК ОБЛАДНАННЯ

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів для оцінювання успішності аспіранта	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Нарахування балів	Бали нараховуються за наступним співвідношенням: <ul style="list-style-type: none"> • аудиторна/самостійна робота: 40% семестрової оцінки; • іспит: 60% семестрової оцінки
	90-100	A	відмінно		
	82-89	B	добре		
	74-81	C			
	64-73	D	задовільно		
	60-63	E			
	35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання		
	0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ

Аспірант повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводиться до співробітників відділу аспірантури.

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни